

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1TdoV/13/2022
Identifikačné číslo spisu:	9518100282
Dátum vydania rozhodnutia:	19.11.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Patrik Príbelský
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:9518100282.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a sudcov JUDr. Františka Moznera, JUDr. Petra Paludu, JUDr. Martina Bargela a JUDr. Dany Wänkeovej v trestnej veci obvineného R. T. a spol. pre zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 19. novembra 2025 v Bratislave o dovolaní ministra spravodlivosti Slovenskej republiky proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 17. augusta 2021, sp. zn. 4 To 1/2020, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie ministra spravodlivosti Slovenskej republiky odmieta.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd rozsudkom z 10. októbra 2019, sp. zn. BB-4T/42/2018, podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku oslobodil obvinených R. T. a T. L. spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) zo 17. decembra 2018, sp. zn. VII/2 Gv 122/16/100, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý boli títo obvinení stíhaní.

Podľa tejto obžaloby sa obvinení mali dopustiť zločinu subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona a zločinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností podľa § 261 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona, pričom obvinený T. L. sa týchto trestných činov mal dopustiť vo forme účasti - pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, na skutkom základe, že

obvinený R. T. ako samostatne zárobkovo činná osoba podnikajúca pod obchodným menom R. T., IČO: XXXXXXXX, po tom, čo 17. marca 2015 uzatvoril s T. T. E. (ďalej len „T.“), so sídlom H. XX, XXX XX F. X zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. ZV02131a dodatok č. 1 z 24. júla 2015 (ďalej len „Zmluva“) za účelom spolufinancovania projektu s názvom „Modernizácia objektu na nízko kapacitné ubytovacie zariadenie“, kód projektu ITMS: 32AZ1402131, os č. 3, opatrenie č. 3.2 a Podpora činnosti v oblasti vidieckeho cestovného ruchu, vnútorný pomer zdrojov príspevku v hodnote 37,5 % Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (ďalej len „EPFRV“) a v hodnote

15 % štátny rozpočet Slovenskej republiky (ďalej len „ŠR“) konal tak, že v rozpore s ustanoveniami čl. I., bod 2.1 a 2.2, čl. III. bod 4 a 6, čl. VII., bod 1,3 a 12, čl. VIII. bod 1 a 15 Zmluvy, ako aj v rozpore s § 19 ods. 3, § 31 ods. 1 písm. a), g) a j) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách a v rozpore s § 12 ods. 1, ods. 3 s § 13 ods. 1, ods. 3 písm. d) s § 14 ods. 2 s § 15 ods. 1, ods. 3 s § 37 ods. 2 a s § 38 ods. 3 zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva, vedome a v sledovanom záujme dosiahnutia schválenia Zmluvy a následného vyplatenia uplatňovaných finančných nákladov formou refundácie, predložil doklady nezodpovedajúce skutočnosti o vykonaných stavebných prácach, ktoré zahrnul do jedinej záverečnej žiadosti o platbu č. 1540001799 vo výške 99 974,63 eur, prílohou ktorej bola faktúra č. 36546641 z 31. marca 2015 na sumu 115 900,02 eur s DPH a faktúra č. 20150054 z 13. apríla 2015 na sumu 84 049,25 eur s DPH od zmluvného dodávateľa L. L. spol. s r. o., IČO: XXXXXXXXX, ktoré mu za týmto účelom vyhotovil a predložil obvinený T. L., na základe čoho bola obvinenému R. T.V. 14. augusta 2015 zo strany T. na dvakrát poukázaná finančná hotovosť v súhrnnej výške 99 974,63 eur na bankový účet vedený v G. F. L., č. XXXXXXXXXXX/XXXX, i napriek tomu, že predmet fakturácie v podobe rekonštrukcie a modernizácie chaty vrátane vybudovania altánku a krbovej pece na parcele č. XX/XX a XX/XX, so súpisným č. XXX v katastrálnom území V., okres Ž. W. Q., podľa znaleckého posudku Ing. K. V. č. 126/2017 z 31. júla 2017 zrealizovaný vôbec nebol, čím nedošlo ani k vynaloženiu uplatňovaných finančných prostriedkov na tento objekt v zmysle Zmluvy, ktoré naopak použil vo svoj prospech a doposiaľ neoprávnene vyplatený príspevok nevrátil a naďalej ho prechováva, čím poškodenému T. svojim konaním spôsobil škodu na finančných prostriedkoch EPFRV vo výške 74 980,97 eur a ŠR vo výške 24 993,66 eur.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením zo 17. augusta 2021, sp. zn. 4 To 1/2020, podľa § 319 Trestného poriadku zamietol odvolanie prokurátora proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu z 10. októbra 2019, sp. zn. BB-4T/42/2018.

Minister spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister“) z dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku podal dovolanie proti tomuto uzneseniu i konaniu, ktoré mu predchádzalo.

Najmä Špecializovaný trestný súd podľa názoru ministra nevyhodnotil všetky okolnosti prípadu jednotlivo i súhrne, neurobil logicky odôvodnené úplné skutkové zistenia a vykonané dokazovanie vyhodnotil výhradne v prospech obvinených. V tomto ohľade prvotne poukázal na okolnosti súvisiace s uzatvorením nájomnej zmluvy medzi obvinenými a tiež verejným obstarávaním v rozpore s predpísanými podmienkami.

Pokiaľ ide o zmluvu o prenájme nehnuteľnosti, uzatvorenú medzi R. T. a T. L. ako vlastníkom chaty v obci V., minister dal do pozornosti, že v nej nebola určená skutočná cena nájmu - je v nej uvedené len to, že nájom bude splatný k 15. dňu príslušného mesiaca. Ak by išlo o reálnu nájomnú zmluvu, je podľa ministra nemysliteľné, aby v nej chýbala takáto významná náležitosť. Výpisy z účtov vedených na meno obvineného R. T. navyše nepreukazujú, že by do zrušenia tohto účtu v októbri 2014 dochádzalo k plateniu nájomného, resp. výberu peňazí za daným účelom. Z uvedeného podľa ministra vyplýva, že dotknutá nájomná zmluva bola len formálna, bez uzatvorenia ktorej by nebolo možné získať nenávratný finančný príspevok. Obvinený T. L. by totiž ako majiteľ chaty nemohol úspešne realizovať verejné obstarávanie a súčasne podať žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku. Skôr konajúcim súdom minister vytkol, že sa týmito okolnosťami vo svojich rozhodnutiach nezaoberali. Poukázal tiež na to, že v priebehu konania bol zistený príbuzenský i pracovnoprávny pomer medzi obvinenými, ktorí sú švagrovia a obvinený R. T. bol zamestnancom spoločnosti L. L. spol. s r. o., ktorá bola vybraná na rekonštrukciu chaty v rámci verejného obstarávania. Za účelové považuje minister tvrdenie obvineného T. L., že si nepamätá, či jeho švagor R. T. bol niekedy jeho zamestnancom, a to aj v kontexte jeho iného tvrdenia, že išlo o relatívne malú firmu s pár zamestnancami.

Podľa ministra nemožno súhlasiť s konštatovaním, že uvedený konflikt záujmov bol bezpredmetný, nakoľko do verejnej súťaže nebol prihlásený nikto okrem spoločnosti L. L. spol. s r. o. Hoci v čase vyhlásenia verejného obstarávania zákon č. 25/2006 Z. z. neobsahoval výslovnú úpravu konfliktu

záujmov, z povinnosti zabezpečenia dodržiavania princípu transparentnosti je možné vyvodit', že konflikt záujmov zahŕňa prinajmenšom každú situáciu, keď osoby na strane verejného obstarávateľa, ktoré sú zapojené do vykonávania postupu verejného obstarávania alebo môžu ovplyvniť výsledok tohto postupu (aj bez nutnosti ich priameho formálneho zapojenia), majú priamo alebo nepriamo finančný, ekonomický alebo iný osobný záujem, ktorý možno pokladať za ohrozenie ich nestrannosti a nezávislosti pri verejnom obstarávaní. Podľa čl. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby, upravujúceho zásady zadávania zákaziek, verejní obstarávatelia zaobchádzajú s hospodárskymi subjektmi rovnako a nediskriminačne a konajú transparentne. Súdny dvor Európskej únie vo svojom rozsudku C-315/99 P zároveň uviedol, že konflikt (stret) záujmov má objektívny charakter a pri jeho vymedzení nemožno zohľadniť úmysel dotknutých osôb, najmä ich dobrú vieru. Podľa ministra to znamená, že bolo povinnosťou obvineného R. T. poukázať vo verejnom obstarávaní na to, že je zamestnancom a tiež príbuzným konateľa spoločnosti L. L. spol. s r. o. ako jediného uchádzača a predkladateľa ponuky. Nič na tom nemení, že táto spoločnosť bola jediným účastníkom verejného obstarávania, čo zdôraznila aj svedkyňa X. V., ktorá uviedla, že pri vedomosti o danom vzťahu by nebolo možné akceptovať ponuku spoločnosti L. L. spol. s r. o. Obvinený R. T. podľa ministra významnou mierou zasahoval do výsledku výberového konania - spoločne s odborne spôsobilou osobou na verejné obstarávanie (X. V.) otvoril a vyhodnotil predložené ponuky, resp. konštatoval, že spoločnosť L. L. spol. s r. o. splnila ním stanovené podmienky, a preto ju identifikoval ako úspešného uchádzača, čo vyústilo do uzatvorenia zmluvy o dielo. Obvinenému R. T. minister vytýka, že úmyselne neoznámil svoju zaujatosť k tejto spoločnosti i jej konateľovi.

Minister ďalej poukázal na výpoveď obvineného T. L., z ktorej vyplýva, že to bol on, kto obvinenému R. T. odporučil jednak agentúru realizujúcu verejné obstarávanie ako aj Ing. E. T., ktorý vyhotovil projekt pre potreby žiadosti. Podľa ministra uzatvorenie mandátnej zmluvy na zabezpečenie poradenstva a realizáciu verejného obstarávania so spoločnosťou E. s. r. o. riešil obvinený R. T. prostredníctvom E. T., pričom zástupkyňa spoločnosti E. s. r. o. - svedkyňa X. V. priznala, že s obvineným R. T. neprišla do kontaktu. Podobne sa vyjadril aj svedok Ing. E. T., že v danej veci vôbec nekomunikoval s obvineným R. T., ale výhradne s obvineným T. L.. Tieto skutočnosti podľa ministra preukazujú len formálnu zainteresovanosť obvineného R. T. na dotknutom projekte.

Súdy okrem toho podľa ministra vôbec nezohľadnili, že uvedená mandátna zmluva bola uzatvorená skôr (6. decembra 2012) než bola uzatvorená nájomná zmluva k predmetnej chate, z čoho tiež vyplýva záver o vopred dohodnutom postupe oboch obvinených. Je nemysliteľné, že by obvinený R. T. uzatváral mandátnu zmluvu, ktorou sa zaviazal uhradiť odmenu za poskytnutie podpory a realizáciu verejného obstarávania bez toho, aby mal vopred zmluvne potvrdený nájom k nehnuteľnosti, ktorej sa verejné obstarávanie malo týkať.

Svedok Ing. R. F., ktorý mal byť stavbyvedúcom a stavebným dozorom, podľa vlastných slov túto činnosť nikdy nerealizoval a na spornej stavbe ani nikdy nebol. Z výpovede svedka Ing. E. T. podobne vyplynulo, že sa danej rekonštrukcie nezúčastnil, nikdy na stavbe nebol, obvineného R. T. nepozná a zápisnicu o odovzdaní stavby len podpísal na žiadosť obvineného T. L.. Za rozporuplnú v tomto smere považuje minister výpoveď obvineného T. L., konateľa a majiteľa spoločnosti zaoberajúcej sa primárne stavebnou činnosťou, ktorý sa nevedel vyjadriť, kedy sa takýto dozor má vykonávať a s ohľadom na danú stavbu, kto a kedy ho vykonával.

Nielen z vyššie uvedených dôvodov je stavebný denník podľa ministra absolútne nevierohodným dôkazom. Samotný obvinený T. L. totiž uviedol, že ho pracovníčky T. T. E., vykonávajúce kontrolu na mieste, požiadali o jeho prepísanie, nakoľko bol značne znehodnotený, pričom mu mali odporučiť, aby v ňom prepísal obdobie realizácie prác z roku 2013 na rok 2015. Dotknuté pracovníčky T. T. E. pritom tieto tvrdenia v rámci svojich výsluchov kategoricky odmietli.

Súdy podľa ministra opomenuli zohľadniť výpoveď svedka Y. F., ktorý mal ako zamestnanec spoločnosti L. L. spol. s r. o. podľa vlastných slov od februára do marca 2015 vykonávať stavebný

dozor pri rekonštrukcii chaty. V tomto období malo dôjsť k výmene strešnej krytiny, okien a k iným úpravám, ktoré podľa obvineného T. L. mali byť realizované od 18. mája 2013 do 15. októbra 2013. Popis prác v stavebnom denníku i súpise prác v roku 2013 (č. l. 1 174) je v podstate rovnaký, pričom zo stavebného denníka je zrejmé, že práce mali byť vykonávané od 2. marca 2015 do 14. apríla 2015. Uvedené vyplýva rovnako zo zápisnice o odovzdaní a prevzatí dokončených stavieb a ucelených častí zo 14. apríla 2015. Tieto skutočnosti podľa ministra prehlbujú rozpornosť výpovede obvineného T. L. ako aj vierohodnosť ním predložených dôkazov. Špecializovanému trestnému súdu minister vytkol, že výpoveď obvineného T. L. nepodrobil rozboru, resp. konfrontácii s ostatnými dôkazmi a napriek vyššie uvedenému ju automaticky vyhodnotil ako vierohodnú.

Minister považuje za sporné, či deklarované rekonštrukčné práce boli vyhotovené v roku 2013 alebo až v roku 2015, resp. či vôbec boli vyhotovené. Hoci obvinený T. L. priznal úpravu stavebného denníka, zdôrazňujúc, že tieto práce boli realizované v roku 2013, je podľa ministra zarážajúce, že k ich vyfakturovaniu došlo až v roku 2015, konkrétne 31. marca 2015 faktúrou č. 20150041 a 13. apríla 2015 faktúrou č. 20150054. Podľa zmluvy o dielo, uzatvorenej medzi obvinenými, bol pritom zhotoviteľ povinný jedenkrát za mesiac vyhotoviť súpis prác a dodávok, ktorý mal predložiť objednávateľovi k odsúhlaseniu, ktoré je povinný predložiť do 3 dní od prevzatia. Na základe odsúhlasenia mala byť následne vystavená faktúra, ktorej splatnosť bola 60 dní. Ako je zrejmé, faktúry boli vyhotovené až v roku 2015, pričom ani z výpisov účtov obvineného R. T. nevyplýva uhrádzanie faktúr za vyhotovené práce z roku 2013, nakoľko pohyb na jeho účte bol v danom roku minimálny. Podľa ministra týmto okolnostiam súdy nevenovali adekvátnu pozornosť, resp. nesúhlasí s konštatovaním, že nie je podstatné, kedy presne boli tieto práce vykonané, nakoľko to nič nemení na splnení podmienok stanovených T. T. E..

Minister zdôraznil, že obvinený R. T. podal žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku 9. mája 2013, v rámci ktorej deklaroval celkový objem výdavkov na rekonštrukciu v sume 199 949,27 eur, začiatok realizácie projektu v auguste 2013 a jeho ukončenie v decembri 2014, absenciu konfliktu záujmov s dodávateľom stavebných prác a služieb a tiež existenciu zdrojov na financovanie projektu. Predložením tejto žiadosti teda obvinený R. T. mylne informoval o výške výdavkov použitých na rekonštrukciu, zatajil svoj pracovnoprávny pomer k spoločnosti L. L. spol. s r. o., príbuzenstvo k jej konateľovi, pričom ani nedisponoval prezentovanými zdrojmi na financovanie daného projektu.

S poukazom na závery vyplývajúce z rozsudku najvyššieho súdu z 23. mája 2020, sp. zn. 5 To 3/2019, minister uviedol, že pre prijímateľa nenávratného príspevku je právne záväzný aj samotný projekt (žiadosť o nenávratný finančný príspevok), v prípade ktorého nedodržania je možné vyvodzovať právnu zodpovednosť vrátane trestnoprávnej.

Premyslenosť a plánovitosť podvodného konania majú v tomto prípade podľa ministra preukazovať aj výpisy z účtov obvinených. Obvinený T. L. totiž zo svojho súkromného účtu č. XXXXXXXXXXXX vybral 10. apríla 2015 hotovosť vo výške 63 000 eur a 14. apríla 2015 vo výške 30 000 eur, pričom z e-mailovej komunikácie medzi pracovníkmi banky bolo zistené, že ako dôvod výberu obvinený T. L. uviedol, že ich požičiava svojmu švagrovi. Na tomto účte bolo navyše v období od 9. apríla do 16. apríla 2015 zaznamenaných niekoľko ďalších výberov v hodnote približne 45 000 eur. Skutočnosť, že tieto financie boli odovzdané obvinenému R. T., preukazuje výpis z rovnakého účtu, kde obvinený R. T. postupne vložil 10. apríla 2015 sumu 63 000 eur, 11. apríla 2015 sumu 30 000 eur, 12. apríla 2015 sumu 22 400 eur, 13. apríla 2015 sumu 30 000 eur, 14. apríla 2015 sumu 15 000 eur, 15. apríla 2015 sumy 21 000 eur a 500,02 eur a 16. apríla 2015 sumu 17 546,25 eur. Z výpisu účtu č. XXXXXXXXXXXX, vedeného na meno obvineného R. T., bolo zistené, že na tento účet bola 14. augusta 2015 pripísaná platba z T. T. E. vo výškach 74 980,97 eur a 24 993,66 eur, o ktorú obvinený R. T. požiadal v súvislosti s ukončením projektu 16. apríla 2015. V rovnaký deň bola na účet obvineného T. L. od obvineného R. T. pripísaná platba vo výške 79 974,63 eur. Z týchto údajov podľa ministra vyplýva, že obvinený T. L. zo svojho účtu vybral vyššiu sumu finančných prostriedkov, ktoré poskytol obvinenému R. T. a následne ten ich opakovane vložil na účet obvineného T. L., ktorý uviedol, že ide o úhradu za rekonštrukciu predmetnej chaty. Hoci obvinený T. L. uvádzal, že išlo o pôžičku pre

obvineného R. T., ktorá bola splatená, v konaní podľa ministra neboli vykonané žiadne dôkazy, ktoré by toto tvrdenie preukazovali. Minister zastáva názor, že obvinení uvedeným postupom (výberom peňazí, ich odovzdaním druhej strane, ktorá ich vložila späť na účet) len formálne deklarovali úhradu za rekonštrukčné práce, a teda zakrývali ich financovanie obvineným T. L., resp. skutočnosť, že tieto práce neboli vôbec vykonané.

Podľa znaleckého posudku znalca Ing. Y. T. z 28. októbra 2013, č. 325/2013, mala sporná chata v roku 2013 všeobecnú hodnotu 164 000 eur. Podľa znaleckého posudku znalca Ing. K. V., č. 126/2017, vyplýva, že dielčie komponenty, ktoré určil vyšetrovateľ na skúmanie, vykazujú totožnosť znakov podľa stavu k 28. októbru 2013. Hodnotu tejto chaty určil na 87 900 eur a technickú hodnotu na 101 058,91 eur. Porovnaním technického stavu nehnuteľnosti k dátumu obhliadky so zabezpečeným spisovým materiálom zistil, že na tejto nehnuteľnosti neboli vykonané stavebné zmeny okrem suterénu, kde bola daná nová omietka. Zo záverov znaleckého posudku znalca Ing. Y. T. z 11. februára 2019, č. 49/2019, vyplýva, že v roku 2019 mala chata všeobecnú hodnotu 167 000 eur a oproti roku 2013 bola zhotovená v jej podzemnom podlaží vnútorná omietka a v podkroví jednej izby sendvičová zateplená priečka, kde v novom priestore bola hydromasážna sprcha, umývadlo a WC s kombi nádržkou. Znalec Ing. H. F. v znaleckom posudku č. 111/2019 určil všeobecnú hodnotu stavebných prác na chate vo výške 198 066,05 eur s DPH. V tomto kontexte minister poukázal, že znalecký posudok Ing. K. V. bol vyhotovený na základe žiadosti orgánov činných v trestnom konaní, v sprievode ktorých tento znalec aj vykonal obhliadku na mieste, pričom na porovnanie stavu chaty v roku 2013 a 2017 použil zo znaleckého posudku znalca Ing. Y. T., vyhotoveného v roku 2013, len fotodokumentáciu a závery. Naproti tomu znalecké posudky Ing. Y. T. a Ing. H. F. boli vyhotovené na základe žiadosti obvineného T. L., pričom podľa všetkých okolností deklarujú nadhodnotenú cenu predmetnej chaty. Minister považuje určenie ceny stavebných úprav v znaleckom posudku Ing. H. F. na viac ako 198 000 eur za značne premrštené s ohľadom na hodnotu celej nehnuteľnosti s pozemkom. Sám znalec Ing. H. F. pritom uviedol, že k svojim záverom dospel na podklade zoznamu stavebných úprav, ktoré mu poskytol zadávateľ, a teda obvinený T. L.. Za radikálnu rekonštrukciu v deklarovanej hodnote podľa ministra nemožno považovať rozsah vyššie uvedených prác, ktoré Ing. Y. T. popísal v posudku z roku 2019. Postup Špecializovaného trestného súdu podľa ministra nebol správny, nakoľko ak súd deklaruje rozpornosť, resp. pochybuje o správnosti znaleckého posudku, je potrebné tieto pochybnosti odstrániť opätovným vypočutím znalca a pokiaľ to nevedie k vysvetleniu rozporností, má možnosť osloviť s vypracovaním nového znaleckého posudku znalecký ústav. To sa však neudialo. Znalec Ing. K. V. síce bol k svojmu posudku vypočutý, no predtým, ako boli vykonané ďalšie znalecké posudky Ing. Y. T. a Ing. H. F. a ich výsluchy. Ing. K. V. teda nebolo umožnené oboznámiť sa so závermi ostatných znalcov a prípadne sa vyjadriť k rozporom. Okrem toho, ak súdy nepovažovali posudok znalca Ing. Y. T. z roku 2013 za dôkaz, ktorý možno v konaní vykonať, nebolo správne naň odkazovať ako na dôkaz podporujúci výpoveď svedka A. Y..

Najmä prvostupňový súd sa nevysporiadal riadne so všetkými okolnosťami dôležitými pre rozhodnutie, nakoľko vykonaným dokazovaním bolo u oboch obvinených preukázané úmyselné a vopred naplánované konanie s cieľom získania nenávratného finančného príspevku. Zároveň podľa ministra nebola preukázaná skutočná doba vyhotovenia rekonštrukcie a ani rozsah vykonaných prác, keďže ten bol vymedzený najmä na základe súpisu vykonaných prác, ktorý predložil obvinený T. L.. Skutočný rozsah stavebných úprav bol podľa ministra podstatne menší - zhotovenie kúpeľne v hornej časti chaty a omietky v suteréne, pričom ani vo vzťahu k týmto úpravám nebola bez pochyb zistená doba ich realizácie. Na protiprávnosti konania obvinených to však nič nemení, nakoľko tieto práce a ich hodnota je minimálna oproti deklarovaným skutočnostiam, resp. výške poskytnutého nenávratného finančného príspevku.

Minister záverom zhodnotil účasť obvineného R. T. na skutku v podobe „figúrky“, ktorú riadil obvinený T. L. v záujme získania neoprávneného finančného prospechu.

Na tomto argumentačnom základe minister navrhol, aby najvyšší súd podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že uznesením najvyššieho súdu zo 17. augusta 2021, sp. zn. 4 To 1/2020, ako aj jemu

predchádzajúcim konaním, bol porušený zákon v § 2 ods. 12, § 285 písm. a), § 319 Trestného poriadku, § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a) a § 261 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona v prospech obvinených R. T. a T. L.. Aby podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil toto uznesenie, jemu predchádzajúce uznesenie Špecializovaného trestného súdu z 10. októbra 2019, sp. zn. BB-4T/42/2018, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na ne obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal Špecializovanému trestnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

Obvinení, zastúpení obhajcami, sa k tomuto dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd ako súd dovolací po zistení, že toto dovolanie spĺňa všetky formálne podmienky podľa § 382 písm. a), b) a d) až f) Trestného poriadku, sústredil svoju pozornosť na jeho vecnú stránku a dospel k záveru, že mu nie je možné vyhovieť, nakoľko zrejým spôsobom nespĺňa dôvod dovolania uvedený v § 371 ods. 3 Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku minister spravodlivosti podá dovolanie aj proti právoplatnému rozhodnutiu vychádzajúceho zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený, alebo ak boli pri zisťovaní skutkového stavu závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci.

Podstata žalovaného skutku v tejto veci spočíva v deklarovaní vykonania stavebných prác, a teda splnenia zmluvného záväzku dôležitého pre poskytnutie nenávratného finančného príspevku, hoci k týmto prácam v skutočnosti vôbec nedošlo, pričom na uvedenom základe boli poskytovateľom príspevku poukázané finančné prostriedky v celkovej výške 99 974,63 eur.

Berúc do úvahy námietky obsiahnuté v dovolaní, najvyšší súd nezistil podstatné chyby v skutkových záveroch alebo procese ich zisťovania, ktoré by zodpovedali dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku. Dôkazné bremeno v trestnom konaní zaťažuje výhradne prokurátora, pričom ním prezentovaná verzia skutkového deja nebola spoľahlivo preukázaná, čo primerane vyústilo do prijatia skutkového záveru podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku.

V tomto kontexte je nutné v prvom rade poukázať, že samotný dovolateľ považuje za sporné, či deklarované stavebné práce boli vyhotovené v roku 2013, 2015 alebo či vôbec boli realizované. Toto zistenie je pritom kľúčové, keďže iba predstieranie vykonania týchto prác v relevantnom čase, resp. ich úplnosti, by mohlo znamenať spáchanie žalovanej trestnej činnosti. V súlade s už naznačeným, pochybnosť (a to nielen v tejto skutkovej otázke) je nutné vykladať vždy na prospech obvineného (v tomto prípade oboch obvinených).

Nielen z výpovede obvineného T. L., ale aj z výpovedí svedkov Ing. R. L. (manželka obvineného T. L.), Ing. T. L. (bývajúceho v susedstve dotknutej chaty), A. Y. (realizujúceho montáž novej kachlicovej pece), Y. F. (ktorý sa podieľal na stavebnej činnosti) a listinných dôkazov (údajov o spotrebe vody alebo zápisnice o odovzdaní a prevzatí predmetu nájmu) je zrejmé, že koncom roka 2012 došlo ku kompletnému vytopeniu a zároveň poškodeniu interiéru chaty patriacej obvinenému T. L. v obci V.. Túto dôležitú okolnosť dovolateľ ani nijako osobitne nespochybňuje. Napriek tomu, že stavebné práce, ktorých náklady boli sčasti refundované, mali podľa obsahu listinných dôkazov (stavebného denníka, žiadosti o platbu či zápisnice o odovzdaní a prevzatí dokončených stavieb alebo ich ucelených častí) prebiehať od 2. marca 2015 do 14. apríla 2015, z dokazovania vyplynulo, že ich takmer celá realizácia sa v skutočnosti odohrala v letných až jesenných mesiacoch roku 2013. Svedčí o tom nielen výpoveď obvineného T. L.Á., ktorý časovo zarámcoval rozsah vykonaných prác, ale aj viacerí svedkovia, ktorí potvrdili tvrdenia tohto obvineného. Svedkyňa Ing. R. L. uviedla, že s prestavbou sa začalo, keď si ju prenajal jej brat - obvinený R. T., pričom osobne bola na chate niekedy v lete roku 2013, kedy sa začali vykonávať tzv. špinavé práce. Svedok A. Y. uviedol, že zhruba v júli 2013 (mesiac predtým ako mu zomrel otec) robil na chate kompletnú montáž kachlicovej pece, pričom v tom čase videl, že na chate sa pracuje. Svedok Ing. E. T. vypovedal, že asi tri až štyri roky po tom, čo bola chata postavená (v roku

2009) si všimol, že bola zvonku vybrusovaná a natieraná. Uvedené korešponduje s oznámením k ohláseniu stavebných úprav, ktoré 25. apríla 2013 vydal starosta obce V. na základe ohlásenia z 19. apríla 2013. Svedok R. Ž. uviedol, že začiatkom roka 2015 vozil na chatu ľudí a materiál v súvislosti s rekonštrukciou hornej kúpeľne, pričom chata už vtedy bola takmer celá zariadená. K rozsahu vykonaných prác sa vyjadril svedok Ing. T. L. tým spôsobom, že videl na chate stolára, ktorý pokladal nové podlahy, bol tam aj staviteľ keramickej pece a záhradníci. On sám natieral zvonku chatu a vtedy si na nej všimol novú krytinu. Natieral aj altánok, ktorý tam pred vytopením chaty nebol. Spomenul si, že vedľa chaty sa navyšoval svah a robila, resp. zvyšovala sa aj vodovodná šachta. Z prečítaných výpovedí svedka Y. F. vyplynulo, že na chate sa menila strecha, robili sa zvody, vnútorná omietka, obklady, dlažba, nový krb, výmena zábradlia a schodiska, vytvárala sa spevnená plocha z kameňa, kladli sa obrubníky a zámková dlažba. Hoci tento svedok zároveň uviedol, že na chate pred rokom 2015 nebol a že k stavebným prácam dochádzalo začiatkom roku, resp. koncom februára 2015, sám podotkol, že s odstupom času si dobre nepamätá, kedy presne k nim dochádzalo. Napokon, rozsah stavebných prác je zrejmý z fotodokumentácie vyhotovenej 23. júna 2015 počas kontroly projektu na mieste, pričom aj správa z tejto kontroly konštatuje súlad údajov uvedených v dokladoch so skutočným stavom realizovaného projektu.

Pokiaľ minister v prospech verzie, že stavebné práce boli len predstierané, poukazuje na znalecký posudok znalca Ing. K. V. z 31. júla 2017, č. 126/2017, k tomu treba uviesť, že menovaný znalec porovnával stav chaty k 11. máju 2017 so stavom uvedeným v znaleckom posudku znalca Ing. Y. T. z 26. októbra 2013, č. 325/2013, t. j. k času, kedy stavebné práce na chate už boli ukončené. Za danej situácie znalec Ing. K. V. logicky ani nemohol identifikovať výraznejšie zmeny v stave chaty. To platí aj na posudok znalca Ing. Y. T. z 11. februára 2019, č. 49/2019, v ktorom sú porovnávané zmeny na chate tiež iba so stavom opísaným v jeho skoršom znaleckom posudku z 26. októbra 2013. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí zrozumiteľne vysvetlil, že ani jeden zo znalcov v tejto veci nedokázal jednoznačne určiť vek vykonaných stavebných prác, a teda ani spochybníť záver, že boli vykonané v lete až jeseň roku 2013. Čo sa týka výpovedí svedkov Ing. R. F. (uvádzaný ako stavebný dozor a stavbyvedúci) a Ing. E. T. (uvádzaný ako projektant), títo podľa vlastných slov neboli osobne účastní stavebných prác na chate. Ich začlenenie do projektu bolo len formálne, čo nedokazuje, že k deklaroványm stavebným prácam nedošlo. Minister súčasne v dovolaní nepoukázal na potrebu vykonania čo i len jedného konkrétneho dôkazu, ktorý by preukazoval verziu obžaloby, resp. spochybňoval skutkové zistenia prijaté nižšími súdmi.

V pôvodnom konaní podľa dovolacieho súdu nebol daný dôvod na odstraňovanie chýb, resp. nejasností znaleckého posudku postupom podľa § 146 Trestného poriadku. Z obsahu spisu vyplýva, že hoci znalec Ing. K. V. pred svojím výsluchom na hlavnom pojednávaní nedisponoval znaleckými posudkami znalcov Ing. Y. T. z roku 2019 a Ing. H. F., títo znalci boli vzájomne prítomní pri svojich výsluchoch, pričom Ing. K. V. v rámci svojho výsluchu komentoval aj zistenia zvyšných dvoch znalcov, pričom sám na nich nemal žiadne otázky. Podstatnejším však je, že kým znalec Ing. K. V. sa vyjadroval k hodnote nehnuteľnosti, znalec Ing. H. F. podával informáciu o hodnote deklarovaných stavebných prác, a teda k celkom odlišnej otázke. Pritom Ing. H. F. je jediný zo znalcov, ktorí robili znalecký posudok v tejto veci, zapísaný v odbore stavebníctvo, odvetví odhad hodnoty stavebných prác. Tento znalec popísal dôvody, pre ktoré všeobecnú hodnotu deklarovaných stavebných prác určil sumou 198 066,05 eur (vrátane dane z pridanej hodnoty). Najmä sťažené podmienky súvisiace s umiestnením chaty sú príčinou uvedenej sumy, ktorá prevyšuje hodnotu chaty s pozemkom, ako ju určili ostatní znalci. Takto určená všeobecná hodnota stavebných prác zodpovedá cene za zhotovenie predmetu zmluvy o dielo (199 949,27 eur vrátane dane z pridanej hodnoty), ktorej primeranosť akceptoval aj poskytovateľ nenávratného finančného príspevku. Z argumentácie ministra tiež vyplýva, že svoj záver o neprimerane vysokej hodnote stavebných prác odvodzuje z minimálneho rozsahu stavebnej činnosti, ktorej realizáciu potvrdili znalci Ing. K. V. a Ing. Y. T. v posudku z roku 2019. Závery uvedených znalcov v tomto ohľade však nemajú výpovednú hodnotu, ako už bolo uvedené v skoršej časti tohto rozhodnutia.

Na dôvažok, odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia neuviedol, že znalecký posudok Ing. Y. T. z 26. októbra 2013, č. 325/2013, je absolútne nepoužiteľným dôkazom, ako to nesprávne dôvodí minister v

podanom dovolaní, zdôraznil len, že v tejto veci mohol byť použitý iba ako listinný dôkaz, pričom takýmto spôsobom aj bol vykonaný (podľa § 269 Trestného poriadku).

Ani ďalšie okolnosti akcentované v dovolaní presvedčivo nespochybňujú skutkové zistenia prijaté nižšími súdmi, a to vrátane záveru, že obvinený R. T. bol prijímateľom nenávratného finančného príspevku s úmyslom využívať chatu v rámci svojej podnikateľskej činnosti (uvedené pritom ani netvorilo súčasť obžalobou stíhaného skutku). Podozrenie, že obvinený R. T. bol v skutočnosti len „nastrčenou“ osobou, bez ktorej by nedošlo k získaniu nenávratného finančného príspevku, keďže obvinený T. L. ako vlastník tejto chaty by sa zároveň nemohol uchádzať o realizáciu projektu cez verejné obstarávanie, nestačí pre vydanie odsudzujúceho rozsudku.

Tento otázke sa osobitne venoval odvolací súd, ktorý uviedol, že obvinený R. T. sa osobne podieľal aj na realizácii projektu. V prvom rade si je nutné uvedomiť, že samotný projekt realizovala spoločnosť obvineného T. L., a preto je celkom prirodzené, že o prítomnosti tohto obvineného na stavbe a jej rekonštrukcii vypovedali viacerí svedkovia. Niet teda sporu, že jeho účasť na stavebných prácach na chate prevyšovala aktivitu obvineného R. T.. Na strane druhej, obvinený R. T. vystupoval pred jednotlivými orgánmi v súvislosti so stavebnými úpravami chaty (ako stavebník 19. apríla 2013 ohlásil stavebné úpravy na Obecnom úrade V.) a tiež v rámci konania o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (svedkyňa Mgr. F. F., realizujúca kontrolu na mieste za poskytovateľa príspevku, vypovedala, že jej bol osobne prítomný). Bol to obvinený R. T.I., kto v rozhodnom čase mal živnosť v oblasti poskytovania ubytovacích služieb, pričom svedok Ing. T. L. vypovedal, že chata bola prenájomná, keďže tam videl cudzie autá a ľudí vrátane detí.

Iný skutkový záver v osobe (skutočného) príjemcu nenávratného finančného príspevku dostatočne nepreukazuje ani nejasná dohoda na výške nájomného v zmluve o nájme chaty, iný než zmluvne dojednaný spôsob fakturácie stavebných prác obchodnou spoločnosťou L. L. spol. s r. o. či vzájomné finančné operácie medzi obvinenými (presúvanie vyšších súm od obvineného T. L. k obvinenému R. T. a späť neraz v rovnakej výške a dni). Dovolací súd vzdal do úvahy, že obvinený T. L. ako vlastník a prenájomník chaty mal prinajmenšom záujem na jej oprave po vytopení koncom roka 2012. Už v pôvodnom konaní bolo vyjasnené, že medzi obvinenými panoval pracovnoprávny pomer i príbuzenstvo. Obvinení spolu zjavne vychádzali, pričom obvinený T. L. uviedol, že svojmu švagrovi - obvinenému R. T.V. pomáhal aj finančne.

Pokiaľ podvodnosť konania obvinených minister odvodzuje z úsudku o nelogickosti uzavretia mandátnej zmluvy na zabezpečenie poradenstva a realizáciu verejného obstarávania zo 6. decembra 2012 pred uzatvorením zmluvy, ktorej predmetom bol nájom chaty, dovolací súd poukazuje, že obvinení ešte 1. decembra 2012 uzavreli zmluvu o budúcej nájomnej zmluve.

Napriek deklarovanému obdobiu realizácie stavebných prác, ku ktorej došlo v priebehu letných až jesenných mesiacov roku 2013, skôr konajúce súdy tento krok správne označili za iracionálny, nakoľko išlo o rovnako oprávnené výdavky. Zrozumiteľné a vecne správne závery skôr konajúcich súdov v tomto ohľade dovolací súd nepovažuje za potrebné opakovať vo svojom rozhodnutí, podotýka len, že si osvojil názor odvolacieho súdu, podľa ktorého tento nesprávny údaj sám osebe (za situácie, že projekt bol riadne realizovaný) nie je dôvodom pre odmietnutie refundácie nákladov projektu, a teda nepredstavuje ani podvodné vylákание nenávratného finančného príspevku.

Zatajením vyššie opísaného pomeru medzi obvinenými došlo k porušeniu podmienok realizácie verejného obstarávania (ako to konštatoval už odvolací súd v napadnutom uznesení; táto okolnosť teda nie je sporná). Spoločnosť L. L. spol. s r. o. by inak z tohto verejného obstarávania nemohla vzísť ako úspešný uchádzač a následne sa ani podieľať na stavebných prácach, ktorých náklady boli sčasti preplatené vo forme nenávratného finančného príspevku. Ako však správne uviedol odvolací súd, následkom porušenia postupov verejného obstarávania v zmysle zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, je „len“ možnosť domáhať sa jeho celého alebo čiastočného vrátenia s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu, a teda to nutne nevedie k odstúpeniu od predmetnej zmluvy. Uvedená

obchodná spoločnosť pritom bola jedinou, ktorá sa prihlásila do verejného obstarávania, projekt realizovala v sume akceptovanej poskytovateľom príspevku, ktorej hospodárnosť potvrdzujú aj zistenia znalca Ing. H. F.. Sumarizujúc, v posudzovanom prípade ani podľa názoru dovolacieho súdu nejde o neoprávnené výdavky, a teda okolnosť, v dôsledku porušenia ktorej by poskytnutý nenávratný finančný príspevok mal byť čo i len čiastočne vrátený.

Napokon sumárne možno uviesť, že minister sa v podanom dovolaní v podstate obmedzil len na výpočet vykonaných dôkazov a predostrel ich vlastné hodnotenie (hodnotenie z jeho pohľadu), čo samo osebe nezakladá naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods.3 trestného poriadku (napr. R 45/2017).

Dovolací súd na podklade vyššie rozvedených úvah preto jednomyseľne (5:0) odmietol dovolanie ministra spôsobom, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.